

СЛОБОДА НА САВИ

Улазимо и ми у игру. Ватра, дим, експлозије, концерт звиждука хиљаде метака. Жестоко нас дочекују, одмах на почетку. У првом налету, већ три рањена борца. Одустајања нема. Удри Србине још жешће.

лометар. Нисмо сами. Са нама су наши вјерни пратиоци, наше дјевојке тенкисти прагисти бевекејци.

Трећи МТБ, лијеви момци, храбри борци. Од равног Лијевча, од Саве до Влашића, од Мањаче до Козаре. Прва борбена искуства стичу ослобађајући српску Посавину. Водећи вишедневне борбе. 16. јуна 1992. године Батаљон избија на ријеку Саву и ту, одмарајући се чува границе Републике Српске и припрема се за нове битке, нове побједи. Гледам, борце прошао умор, задовољни, расположени. Па опет, примјећујем на тим лицима напетост. Примјећујем, најчешће гледају према Броду. Ослушкују. У даљини грмљавина, експлозије, ватра, дим... Води се битка за ослобођење Брода. Није лако правом борцу послушати битку, наслушвати шта се збива. Воле они у само средиште битке, желе је лично доживјети.

Коначно, стиже и тај дан. Неко довикује: „Муштулук, идемо и ми!“ Командант **Ранко** наређује: „Јединицу ставити у готовост за извршење задатка.“ Ко ће кренути, питање. Много добровољаца. Нажалост, не могу сви. Неко мора остати и границу на Сави чувати. Командант одлучује: 2. мтч, вод 1. мтч, извиђачи, интервентни вод и као подршка батерија МБ-82 мм. Групом командује замјеник команданта капетан **Звјездан Мандић** (погинуо јуначки касније на Лепници).

Ноћ без сна. Борци који иду врше посљедње припреме. Мисли пролијећу кроз главу, различите, свакојаче. Сутра се иде у сусрет смрти и слави, у сусрет побједи. Лијепо се осјећати побједником. Сутрадан послије подне покрет. Око шеснаест сати под командом п.пор. **Данка Радуквића** јединица се уводи у борбу на каналу Чађевица-Кота 90. Без већег успјеха у нападу Данко наређује да се обезбиједи канал и да се одмијену борци 1. мтч 1. МТБ (налазили се непрекидно два дана у борби.)

НАРЕЂЕЊЕ: НАПАД!

Непријатељ стиснут, очајнички се брани, као рањена звијер. Читава ноћ ватра, експлозије на положају. Везе слабе, несигурне, командир Данко пред зору одлази да тражи Команду, да лично прими задатке. Срећа прати храбре. Брзо наглази на команду 1. МТБ и командант **Вукашин Тешановић** му преноси наредбе мајора Басрака.

Наређење: **напад!** Почиње једновремено, жестоко. Усташе побјешњело узвраћају. Јаки су, снажна им подршка. Због упорне и јаке одбране, већег броја рањених бораца (1. одјељење 1. вода комплетно рањено-девет бораца!), **напад се обуставља.** Љути, раздражени, сами собом незадовољни борци извлаче рањене другове и збрињавају их у бригадни санитет. Повлаче се на одмор у рејон Ражњева.

Послије краћег одмора, попуне муницијом, борбена група се пребације на К.93 правцем Канала, између Г. Колиба и Зборишта. У рату дан одмора брзо прође. Не стигну се сабрати све мисли, бриге и дилеме. Сутрадан, командир Данко упознаје борце са новим задатком, новим правцем. Задатак тежак, жестока битка неминовна. Колебљивости нема. Сви хоће, сви могу. Коначно, око 13.00 послије изненадног напада наших диверзаната на јаку одбрамбену тачку усташа, линија је пробијена. Улазимо и ми у игру. Ватра, дим, експлозије, концерт звиждука хиљаде метака. Жестоко нас дочекују одмах на почетку. У првом налету, већ три рањена борца. Одустајања нема. Удри Србине још жешће. Упорност, одважност и храброст бораца се исплатила. Ушли смо дуж комуникације у дубину преко 1.5 ки-

УСТАШЕ БЈЕЖЕ

Утврђујемо одбрану. Мали предах, хватање замаха за даљи јуриш. Ујутро поново напријед, сигурно, полако, према Кричанову. Задатак извршен већ до 14.00. Усташки редови пољубљани, одбрана им се руши. Ми журимо напријед. Брод на видику. Продужујемо према Д. Мочилама. Кратак предах, борци не осјећају умор. Траже, захтијевају, даље, напријед. Ипак се мора преноћити, мало одспавати. Сутрадан, 8. октобра, излазимо на коту 92. На раскршћу путева Сијековац-Брод и Колиба-Брод борци попуњавају испражњене рапове, оквире, освјежавају се и крећу даље. У послијеподневним сатима 2. мтч улази у Рафинерију. Уз ријеку Саву пут нас води према мосту у Броду. Гледамо, на мосту крвљанац. Ко ће прије, ко ће брже побјећи. Усташе побише своје „саборце“ муслимане. Они им служе као живи штит у бјежанији.

Смркло се, а опет се види. Борбена група 3. МТБ избија на мост око 20.30. Савјесни побједи, уморни, гарави, прљави, знојави ипак радосни, поносни, без икаквих питања борци приступају утврђивању и организовању одбране лијево од моста. Прикупљен је већи број цивила који су смјештени у спортски центар. Ту им је указана, у том тренутку, најпотребнија помоћ и охрабрење.

Већ сутрадан долазе момци извојне полиције из Б. Луке и Добоја. Они преузимају послове и задатке из свог домена. Борци их поздрављају. Честитања. Поруче: „Ми смо своје завршили, ви наставите!“ Краткотрајан одмор, још једно коначиште у Броду, а сутрадан поново у М. Брусницу. Веселе, пјесма, честитке. Заслужили су то ови дивни момци, несапомљиви борци.

Душан Вржинић